

without cardiac disease. *Journal of the American Veterinary Medical Association*. 2020. Vol. 256, №. 8.P. 288–896.

9. Wiegel P. S., Mach R., Nolte I., Freise F., Levicar C., Merhof K., & Bach, J. P. Breed-specific values for vertebral heart score (VHS), vertebral left atrial size (VLAS), and radiographic left atrial dimension (RLAD) in pugs without cardiac disease, and their relationship to Brachycephalic Obstructive Airway Syndrome (BOAS). *PloS one*. 2022. Vol.17, №. 9. e0274085.

УДК 636.4.089:616-008.9(477.75)

Зосіменко Є. Л. здобувач вищої освіти ступеня магістр

Семьонов О. В. кандидат ветеринарних наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

e-mail: semonov.o.v@dsau.dp.ua

ЛКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ПОРУШЕННЯ ФОСФОРНО-КАЛЬЦІЄВОГО ОБМІНУ У СВИНЕЙ

Вступ. На даний час така галузь тваринництва як свинарство займає стратегічно важливе місце в Україні та інших державах світу. Підвищення продуктивності свиноматок, стан здоров'я отриманих поросят можливе лише за умови фізіологічних умов годівлі й утримання тварин. З метою дотримання сучасних стандартів стосовно кількості народжених поросят, їх живої ваги та збереженості, в промислових господарствах свиноматок утримують на раціонах що містять високий рівень концентрованих кормів зі збалансованою кількістю зернових компонентів. Для поліпшення засвоюваності таких сухих кормів їх згодовують у гранульованих формах, що містять необхідну кількість мікро- та макроелементів, ферменти амілолітичної та целюлозолітичної дії, вітаміни, незамінні амінокислоти.

Білкові, вітамінні та мінеральні добавки повинні відповідати принципу селективності, тобто необхідно мати уяву про конкретний біогеохімічний регіон та провінцію, щоб в подальшому мати змогу корегування фактичного хімічного складу кормів саме для цього регіону, відповідно до генотипу свиноматок, напряму їх продуктивності, породних особливостей.

Згідно статистичних даних, порушення обміну речовин, що спричинені дефіцитом або дисбалансом за основними мікро- та макроелементами, вітамінами, складають більшість незаразних захворювань на сучасних свинофермах. Особливістю цих порушень є прихований перебіг, відсутність ранніх характерних клінічних симптомів.

Серед патологій що спричинені порушеннями мінерального обміну, аліментарна остеодистрофія маткового поголов'я займає провідне місце, завдає значний економічний збиток свиногосподарствам.

Профілактичні заходи за порушень обміну речовин включають обов'язкове проведення диспансеризації, за результатами якої використовують вітамінні, ферментних препарати, добавки, що містять мікро- та макроелементи.

Мета роботи. Метою нашої роботи було визначити клінічний стан, провести біохімічне дослідження сироватки крові свиноматок та отриманих від них поросят, вдосконалити профілактичну терапію за аліментарної остеодистрофії у свиноматок із використанням комплексних ферментних та білково-вітамінно-мінеральних добавок в умовах господарства.

Для цього було необхідно виявити причини виникнення аліментарної остеодистрофії, встановити симптоматику, провести біохімічне дослідження сироватки крові від свиноматок, проаналізувати кількість та ступінь збереженості молодняку, отриманого від цих свиноматок. Вдосконалити та провести виробничі випробування схеми профілактики, з подальшою економічною оцінкою доцільності застосування БВМД в раціонах свиноматок.

Об'єкт дослідження: Стан метаболізму свиноматок, ураження опорно-рухової системи, білкові та вітамінно-мінеральні добавки в раціоні свиноматок.

Предмет дослідження: Аналіз структури раціонів; біохімічні показники сироватки крові; терапевтична, профілактична економічна ефективність проведених заходів.

Матеріали та методи дослідження: Клінічний стан свиноматок; аналіз збалансованості раціонів за поживними речовинами та мінеральним складом; визначення концентрації вмісту неорганічного фосфору, загального та іонізованого кальцію, статистична обробка отриманих результатів.

Для проведення досліджень були сформовані за принципом пар-аналогів дві групи свиноматок - контрольна та дослідна. До кожної групи входило десять свиноматок великої білої породи, однакових за віком, середньою живою вагою, очікуваним терміном опоросу, загальним клінічним станом.

Раціон свиноматок контрольної групи складали комбікорми виготовлені в умовах господарства. Свиноматки дослідної групи утримувалися на господарському раціоні, що додатково містив ферментний препарат "Натуфос" із розрахунку 100 мг/1 кг корму. Дослід тривав 30 діб, з подальшим визначенням клінічного стану тварин та контролем біохімічних показників.

Результати дослідження. За результатами аналізу раціонів годівлі за поживними речовинами, мінеральним складом було встановлено, що дефіцит за кальцієм становив понад 40%, а фосфором – понад 32% порівняно до нормативних показників.

На початку досліду за результатами клінічного дослідження тварин з ознаками аліментарної остеодистрофії було встановлено апатичний стан свиноматок, вони неохоче підіймалися, спостерігалася кульгання при русі. Впродовж 30 діб додавання до раціону стан тварин дослідної групи покращився на відміну від контрольної групи.

Більш інформативними були біохімічні показники крові на початку досліду, концентрація загального кальцію була в межах від 1,84 до 3,21 ммоль/л, неорганічного фосфору – 0,9-1,86 ммоль/л відповідно. Таким чином недостатність за кальцієм в обох групах становила понад 80%, за неорганічним фосфором – 40%. Співвідношення Са:Р в сироватці крові суттєвих зрушень не мало та коливалося в фізіологічних межах відповідно до віку та продуктивності тварин.

Утримання тварин дослідної групи на раціонах з додаванням «Натуфосу» впродовж 30 діб збільшило забезпеченість за кальцієм на 75%, а фосфором на 91%.

Нормалізація концентрації іонізованого кальцію спостерігалася лише через 30 днів після опоросу ($1,9 \pm 0,06$ ммоль/л). Вміст неорганічного фосфору в сироватці крові дещо зменшився у порівнянні з показниками на початку досліду. На чотирнадцяту добу досліду відповідно знизився на 20% в групі досліду та на 35% в групі контролю. Наприкінці досліду відповідно на 25% та 40%.

Висновки. Додавання «Натуфосу» до господарських раціонів сприяє підвищенню кількості отриманих від свиноматок поросят та їх збереженості. Так в дослідній групі їх було отримано на 10% більше, а збереженість була вище на 16% порівняно з групою контролю.

Також встановлений позитивний вплив на загальний клінічний стан свиноматок, рівень Са в крові (загальний та іонізований), в той час як спостерігалася тенденція до зниження неорганічного фосфору.

Слід зауважити, що додавання тільки «Натуфосу» не є достатнім заходом профілактичної терапії за аліментарної остеодистрофії свиноматок і потребує також додаткових БВД для корегування раціонів.

Література

1. Гуцол А.В. Біохімічні показники крові свиней при згодовуванні ферментних препаратів / А.В. Гуцол, Я.І. Кирилів, М.О. Мазуренко // Збірник наук. праць ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Вип. 13 – С. 80-82.

2. Любасюк Н. В. Вплив згодовування БВМД Інтермікс на перетравність та обмін речовин у порослих свиноматок / Н.В. Любасюк // Корми і кормовиробництво. – 2016. – Вип. 82. – С.244-248.
3. Нові ферментні препарати в годівлі сільськогосподарських тварин: монографія / [А. В. Гуцол, Я. І. Кирилів, М. О. Мазуренко та ін.]. – Вінниця, 2014. – 316 с.
4. Нормована годівля свиней / А. І. Свеженцов, Р.Й. Кравців, Я.І. Півторак. – Львів, 2005. – 385 с.
5. Хвороби свиней / В.І. Левченко, В.П. Заярнюк, І.В. Панченко та ін.; за ред. В.І. Левченка і І.В. Панченка. – Біла Церква, 2005. – 168 с.
6. Яновська О.В. Удосконалення рецептури БМВД для молодняку свиней в умовах степу України: Автореф. дисс. канд. с.-г. наук. К.: 2002. – 18 с.

УДК 636.7.09:616-002:591.14: 616-07:615.03

Іщенко М. П., здобувач вищої освіти ступеня магістр

Канівець Н. С., кандидат ветеринарних наук, доцент

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

e-mail: nataliia.kanivets@pdau.edu.ua

ЗАПАЛЕННЯ ПАРААНАЛЬНИХ ЗАЛОЗ У СОБАКИ (СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ)

Вступ. Параанальний аденіт – це гостре/хронічне запалення параанальних залоз, яке розвивається внаслідок затримки секрету в синусах залоз. Запалення параанальних залоз провокує диструктивні зміни в їх паренхімі, порушення секреції з наступною закупоркою та неможливістю випорожнення секрету з кінцевого відділу залоз [1]. За даним літератури, основними етіологічними чинниками парааденіту є: утримання собак в замкнутому просторі (квартирах, невчасне випорожнення кишечника); гіподинамія (відсутність активного моціону), недостатньо тривалий або взагалі відсутній контакт з іншими собаками, незбалансований раціон (наявність м'якого та вологого корму у великій кількості) [2]. В патогенезі запалення параанальних залоз у собак відмічають накопичення секрету в синусах залоз, його всмоктування в організм, який має властивість алергену, і як наслідок розвиваються алергічні реакції. Клінічно реєструється свербіж, собаки вилизують та гризуть шерсть в ділянці основи хвоста, тазових кінцівок, спини [3].

Мета дослідження встановити симптоми парааденіту в собак та довести ефективність лікування.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводилися впродовж 2022–2023 років, в умовах однієї із клінік ветеринарної медицини м. Полтава. Об'єктом дослідження були собаки різних порід, віку, статі, вгодованості (n=18). Проводили клінічний огляд, пальпацію, термометрію, аускультацію.

Результати дослідження. Власники хворих на парааденіт собак звертались до лікаря ветеринарної медицини зі скаргами на свербіж тварини в ділянці основи хвоста. У 7 хворих собак спостерігали пригнічення загального стану, втрату рухової активності, а в 5 тварин знизився апетит. У 39 % хворих на парааденіт собак реєстрували алергічний отит. Також в однієї з досліджуваних собак було виявлено запалення суглобів, що, ймовірно, розвинувся на тлі алергічної реакції організму.

За дослідження параанальних залоз, зокрема за механічної чистки, вміст секрету мав неприємний запах, був густим (у 83 % собак), з пластівцями (згустками, 50 %), або взагалі не виділявся (11 %). У таких тварин (із закупоркою протоки) залоза була збільшена, гаряча на дотик, болюча. Зі слів власників, у всіх хворих тварин механічне очищення параанальних залоз не проводилася.